

AKTUALA

Monata informilo de Sovetia Esperantista Junularo Novado

NSA(31)

Aprilo 1976

ZORGI NIAJN KANTOJN

Ni jam kutime multe parolas pri neceso plialtigi la nivelon de informado pri Esperanto por neesperantistoj. Sed zorgante pri la "ekstera" nivelo, ĉu ni ne devas unuavice zorgi pri la "interna"?

La kultura-nivelo de esperantistoj konsistas el multaj eroj. La plimulto el ili samtempe estas eroj de la ĝenerala, ĝiuhoma kultura nivelo. Sed ekzistas ankaŭ specifaj esperantistaj eroj. Unu kaj tre grava el ili estas Esperantaj kantoj.

Do, kion ni kantas? Niaj kantoj estas de du tipoj: originale kaj tradukitaj. Bedaŭrinde la duaj plimultas. Do ni rigardu komence ilin. Ĉu ekzistas ĉe ni korekte tradukitaj kantoj? Praktike ne! Preskaŭ ĉio, kion ni kutime kantas, estas fantazio ĉirkaŭ teĉegaj tonoj "arbar'-tendar'", "vondoj-mondoj-mikaj rondoj" ktp. Por tiaj sensencaj rimaplektoj oni ne ĝuste uzas pli malpli popularajn melodiojn, ne daŭrante al ni laboron pripensi, ĉu la melodio de kanto estas inda, uzata por videble neinda teksto. Tiel aperadas "kri-kaĵoj" kiel "akvar', akvar' - ne vagonar'", "ne, ne, ne" kaj multegaj aliaj, kun primitivaj melodioj kaj vortoj. Kaj ne estas pravigo, ke tiaj kantoj estas popularaj kaj ŝatataj en la medio de esperantistoj. Tio atestas ne pli la boneco de la kantoj, sed pri la terura malalta nivelo en tia ĉi afero. Kaj bone estus elmontri, ke la "kantoj" prunu per "traduki" sensencejn kantojn. Tiel kanto de "Bostles" "Ob-la-di, ob-la-da", kie temas pri kontinentala familio de mezera laboristo kaj drinkoje kantistino, subite transformiĝis en strangan rakonton pri obetralo, kiu deziris fariĝi kapitano. Pli ofte, bedaŭrinde, okazas pli malbone. La trista negra romano el "Kubano de onklo Tom" fariĝis stulta kanzono pri vicaĵ "arbar'-tendar'". Kaj tute abomena ekzemplo: unoka kanto pri popola heroo John Brown - "Glori" - kiu la forpasinta Paul Robeson plenkuraĝe malgraŭ oficiale melparado, transformiĝis en stultan historion el alimonda vivo: pri dioj, diabloj, ludantaj kantojn kaj malĉasta sanktulo. Tiel estis krude neglektitaj la plej sanktoj tradicioj de revolucia batalo de la unua laborista klaso.

Tiaj ekzemploj abundas. Certe, oni povas diri: "Ni ne scias". Sed tio estas duobla kulpo. Kron bone esperantigi esperantisto devas antaŭe ekscii ĉion eblan pri la tradukata kanto. Kantoj devas ne nur amusi nin, ili devas instrui nin kompreni bonan muzikon, kompreni veran kanton poezion. Sed pri kio nin povas instrui "Kvizi ni pri foris"? La sama kazo bildo estas kun originalej kantoj. Nia ĉefa kontverkistino Nina Lukjence, certe, kreis multe da bonaj kantoj laŭmuzika kaj laŭvorte. Sed la plimulto el ili, bedaŭrinde, estas malaj.

Al ĉio ĉi alfluas nur unu konkludo: La kanto fako devas okupiĝi ne pri kolektado de notoj, kanto fusiĵaj kanzonoj, sed pri elekto de la plej indaj kantoj el la jam estantaj, pri rekomendo de la plej teĉegaj per tradukoj kantoj kaj, ĝenerale, pri direktado de kantonagado de la sovetia esperantistaro. Tiel la estraron de la fako devas eniri pagre homoj, bone cententaj poezion, muzikon, nivelon de kantoj, homoj ŝatataj ne nur kanti, sed la kantojn mem. Kun la fako devas kunlabori ne hazardaj rimaplektuloj, sed spertaj,

bonaj tradukintoj de poezio. En la fako devas esti ankaŭ historia grupo, kiu devas esplori la historion de la kantoj.

Kaj ankoraŭ unu flanko de la problemo. Ni ege priŝtelas nin, tute neglektante klasikajn kantojn. Sed kantoj de Beethoven, Grieg, Schopen, romancoj de Glinka, Aljabjev, Borodin estas multe pli valoraj ol ĉiuj niaj "ondo-romancoj" kune prenitaj. La "Ĉetabla" de Beethoven estas ne malpli gaja ol "Ĉiuj kune nun", kaj romancoj de Glinka estas ne malpli lirika ol la "Tendara edikado".

Ni ne skribas la kutiman frezon "Venis tempo por plialtigi la nivelon de niaj kantoj". Ne! Tiu tempo estas ĉiam! Venis tempo korekti niajn erarojn! Ni devas sen vana damaĝo forigi senvalorajn kantojn metiajn kaj enigi en nian medion vere talentajn, valorajn verkojn. Kaj ne halti! Ni devas konstante zorgi niajn kantojn!

Ju. Kuraŝkovskij (Ĥarkov).

ATINGOJ DE LA "SCIENC-FIKCIA GRUPO"

Denove ni devas reveni al la scienc-fikcio. La rezultoj de preskaŭ dujara laboro estas, laŭ mi, tre nekonsolaj. Foje-de-foje al mi ŝajnas, ke entute krom mi kaj geulanoj (precipe Ĉviloneva) neniu interesiĝas pri tiu laboro, kaj neniu deziras labori. Ankaŭ iajn pensojn oni povas rimarki ĉe Ĝakelonko (Pifvin). Aliuj eĉ eksilentis post ricevo de tasko, aŭ eĉ pli stränge sin tenas. Printempe ni donis al k-do Regov dufolan rakonteton por traduko. Dum pli ol duonjaron ni nenion aŭdis pri ĝia sorto. Post niaj "ploraj petoj" k-do respondis finfine, ke veturante en trajno li decidis, ke la rakonton traduki ne indas! Aŭtune ni ricevis tiun ĉi respondon (sen la rakonto mem) kaj promeson, ke baldaŭ li sendos al ni la rakonton. Finiĝas vintro... (La artikolo venis meze de februaro, - Red.). Komentoj estas superflujaj.

Ni ankaŭ planas eldonon de niaj rakontoj. Antaŭ ĉiu rakonto devas esti opinio de la aŭtoro pri Esperanto, internacia lingvo ktp. Komprenante, ke ili povas ne scii ĝuste pri Esperanto mem, ni, en tiutema korespondado kun la verkistoj, petis ilian opinion pri la ideo de internacia helplingvo (se ne pri Esperanto). Jen estas iliaj respondoj.

G. Altov (interalie, aŭtoro de metodiko pri inventado kaj teorio de sistema mensado): "Por la havigo la internacia lingvo estas tasko numero 1, la sistema mensado - numero 2. Sed kial do ne la angla? Cetere, tio estas interesa demando!"

V. Kolunajev - "Ekzisto kaj disvastiĝo en la mondo de internacia lingvo ŝajnas al mi utila kaj eĉ bezonata fenomeno. Nu, kaj la perspektivoj de Esperanto, evidente, estas senlimaj (dume en kadro de la Terfglobo)."

D. Bilenkin - "Mi ne kredas en la estontecon de Esperanto! Tamen ĝi ekzistas kaj agas. Ni devas tion ĉi konsideri kaj eluzi."

S. Ĝensovskij - "...Ni ne riskas esprimi pro tute necio de la objekto."

G. Gor - "En la propono mem estas io utopia, sed mi, kiel scienc-fikciisto ne estas fremda al utopioj, ankaŭ Esperanto, kiam la forpasinta kuso lernis ankoraŭ en la 1948-a jaro (estinte certe, ke baldaŭ tiu ĉi lingvo kunligos ĉiujn homojn en jam delonge serĉatan lingvan unuecon. Tamen tio ĉi ne fariĝis pli reala en la 1975 jaro ol en la 1948-a)."

J. Rogoŝevskij - "Kvankam mi opinias, ke la mondo, evidente, finfine iras al unueca lingvo, opas tiu lingvo estos Esperanto. Plej verŝajne, ke la bazo de la unueca lingvo fariĝos la lingvo de la plej influa lando. Sed kiel ilo de alproksimiĝo, pli bona interkompreno de homoj kaj popoloj, levilo, helpanto al internaciaj kontaktoj kaj ligoj, Esperanto, sendube, faras sian bonan kaj utilan aferon."

Ju. Nikitin - "La ideo de Esperanto estas ĝuste por scienc-fikciisto. La homa genro - "homo sapiens" - devas havi komunan lingvon. Ĉu mi tiu lingvo fariĝos unu el la ekzistantaj naturej, kvankam pli bone estus Esperanto."

A. Struzackij - "... A-a, mi aŭdis pri esperantistoj! Ili, Ĝajnas, ian revuon eldonas. Bona afero. Certe, ĉiu okupiĝas pri tio, pri kio deziras..."

G. Gureviĉ - "Tutmonda lingvo estas necesa kaj tuta lingvo estas... Ĉu fariĝos Esperanto tuta lingvo? Unuevice tio dependas de esperantistoj. Se ili (vi) ekpovos fari Esperanton la plej bezonata lingvo por fakuloj, se bibliotekoj de Esperanto estos la plej riĉaj, se al sciencisto, konstruanto, diplomato kaj eĉ aferulo por la afero necesos antaŭ ĉio konatiĝi kun literaturo en Esperanto, tiu ĉi lingvo fariĝos tuta lingvo."

V. Savĉenko - "Ŝilston al Esperanto mi havas sindetenson."

V. Berejnyj - "Ĉio, kio helpas al unuiĝo, interkompreno de diversaj homoj - vivu kaj evoluu!"

Kiel vi vidas, opinioj estas plej diversaj. Tamen en preskaŭ ĉiuj estas racia senco.

Tiel eĉ aliel-ni devas labori. Ĉio dependas de ni, kiel diras G. Gureviĉ. Do, mi atendas novajn efektivajn dezirantojn, entuziasmojn de sciencia fikcio. Kaj, kiel al ni skribis V. Berejnyj: "Bonagustu por vi tradukista peno!"

Ju. Muraŝkovskij (Ĥarkov).

INTERURBA E-KLUBO ESTAS FONDITA

La griza realeco montras, ke la unuopaj finintoj de diverslokaj korespondaj kursoj de Esperanto, se ili ne havas eblon renkontiĝi aŭ alimaniere renkontiĝi kun aliaj samlingvanoj, baldaŭ forgesos la malfacile skiritajn bazajn lingvosciojn kaj perdas intereson pri la Lingvo Internacia.

La instruistojn de Esperanto turmentis la konscio, ke, jen ili edukas novajn adeptojn de Esperanto, kiuj - vel - forfalas de la organizita Esperanto-movado preskaŭ tuj post la fino de la kurso.

Tia estis la situacio antaŭ unu jaro ankaŭ ĉe la koresponda E-kurso, kiu gvidas B. G. Kolker (450025 Ufa-25, abon.k. 162). Tamen, kiel la germanoj diras, "Hilf uns Gott aus aller Not". Al la kursgvidanto venis ideo enklubigadi la finintojn de la koresponda kurso kaj tiamaniere ebligi al ili resti en la vico de la organizita E-movado. La enklubigotaj kursfinintoj povus plu perfektigi en la lingvo.

Tiel laŭ iniciato de B. G. Kolker, la 15-an de majo 1975 estis fondite la interurba E-klubo "Antaŭen". Membreĝi al la klubo havas rajton nur personoj, kiuj bone finis korespondan kurson kaj pretas aktivi en la E-movado. La estraro de la klubo konsistas el tri personoj: prezidanto, kiu gvidas la kluban agadon, decidas pri la plej metodologiaj demandoj kaj reprezentas la klubon antaŭ la eksteraĵaj instancoj; sekretario, kiu faras la ĝeneralan organizan laboron, korespondas kun la klubanoj pri ĉiuj demandoj, akceptas membrektigojn (unu rublon por jaro), ideojn kaj proponojn, distribuas la kluban tajpitan gazeton "Lumo Verda", kiu speras ĉiumonate; redaktoro, respondeas pri la eldono de la gazeto. La adreso de la klubo estas tiu de ĝia prezidanto B. G. Kolker.

Hodiaŭ la enaro de la klubo nombras ĉ. 40 personoj kaj konstante kreskas. Ĉar la kursinstruisto kaj la kluboprezidanto estas la sama persono, tiu persono havas bonegan eblon celkonscie eduki la eligojn al la klubo. Kaj la kursanoj vidas brilan, allogan perspektivon antaŭ si.

Fakte, la klubo "Antaŭen" estas tutlanda organizaĵeto, ĉar ĝiaj membroj loĝas en pli ol 20 lokoj de nia lando, de Ukrainio ĝis Kamĉatka. Ĉar ekzistas malfacilaĵoj pri multobligado de la klubo gazeto "LV", dume samlokaĵ "Antaŭen"-anoj ricevas unu ekzemplon de la gazeto, kiu tiam cirkulas en la loka grupeto.

Enkadre de la klubo troveblas propraj aŭtoroj, kiuj verkas prozaĵojn kaj poeziaĵojn, oni volonte kontribuas materialojn por la gazeto "LV". Okazas vigla korespondado inter la geanoj.

Generale oni provas konstati, ke la fando kaj agado de la interurba E-klubo "Antaŭen" kronis sin per plena sukceso. La sekreto de tiu sukceso kuŝas en tio, ke oni plene uzadas la solidargan funkcion de nia lingvo. Oni konsideru, ke la nura fakto de interesiĝo pri E-o atestas sufiĉe altan kulturen nivelon aŭ almenaŭ kulturajn bezonojn de la homoj. De la membroj de ĉia E-societo estas ne nur samideanoj, sed iugrade ankaŭ samkulturanoj.

Pluraj pensuloj en la E-movado ekvidis la ideon, ke nia lingvo kontraŭe al multnombraj lingvoprojektoj, pruvigis vivkapabla kaj gajnas pli kaj pli rekonon (agnaskon) en diversaj sociaj rondoj tra la mondo, ne sole pro ĝia supereco en pure lingvaj rilatoj, sed precipe pro la grava fakto, ke nia lingvo sukcesas kreskigi sian propran "verdan" popolon, kiu estas organizita unuoplande kaj internacie. Apogita sur tiun firman socian bazon, nia lingvo certigas al si pluajn venkojn. La fando de la interurba klubo "Antaŭen" estas paŝo ĝuste en tiu direkto.

La legentaro de "Aktuale" dume preskaŭ ne konas "Antaŭen"-anojn. Tamen, espereble, baldaŭ estos konataj inter nialanda aktivularo tiaj personoj kiel N. Dolganova (Sizranj), T. Krevĉinskaĵa (Dimi-trovgrad), V. Zafvatkin (Krasnojarska reg.), V. Kuzmin (Velikie Iuki), A. Ĝemzikov (Angarsk), I. Taskina (Krasnojarsk), N. Levickij (Luck), I. Butaĉ (Novosibirsk), G. Maŝkin (Magnitogorsk) kaj aliaj.

S. Galkin (Kerĉ),
redaktoro de "Lumo Verda".

"NE TIU, SED TIU ĈI"

(kelkaj precizigoj pri la ekesto de la socialisma konkurado)

La artikolo de M. Bronŝtejn "Skize pri SEJM", ĝenerale tre fundamenta kaj valora, enhavas faktajn erarojn, pri kiuj mi deziras atentigi la legantojn. Laŭ la aŭtoro, ĝis 1971 SEJM havis nek Tak-san demandaron, nek sekretariojn, kio certe ne estas vera. En la tekston estas metita korekto de A. Ĝonĉarov, sed ankaŭ ĝi ne estas tute ĝusta kaj mem postulas korekton. Kiel tamen efektive komenciĝis la socialisma konkurado?

En 1969 en Karpatio estis voĉdone elektita la plej aktiva E-klubo (nur unu, sed ne tri). La voĉdonado estis tute ne unuanima, kaj tio evidentigis necesa ellabori pli objektivan kriterion. Pri ĝi okupiĝis A. Vizgirdas, la unua sekretario de SEJM, elektita same en Karpatio. Al la sekva Seminario (Konferenco) li ellaboris Tak-san demandaron, kiu permesis vizigi aktivecon de la kluboj laŭ iliaj enketo-raportoj, do tio okazis jam en 1970, sed ne en 1971. Laŭ procentoj la unuan lokon gajnis la sama klubo, kiu jaron pli frue estis distingita per voĉdonado - tiu de Ufa. Tio montris principan taŭgecon de la proponita sistemo, kaj ĝi estis akceptita. En la sekva Konferenco ĝi estis pli perfektigita.

Mi certe ne pretendas, ke mia memoro estas pli preciza ol tiu de M. Bronŝtejn aŭ A. Ĝonĉarov, sed tiuj ĉi notoj estas bazitaj ne nur sur la rememoroj, sed ankaŭ sur miaj kajeroj de la 3-a, 4-a kaj 5-a Seminarioj (Konferencoj), en kiuj mi notis ĉion sufiĉe detale.

V. Aroloviĉ (Moskvo).

JUNULARA ESPERANTOKONGRESO "NEĜFLOKETO-76"

En la plej pitoreska anguleto de Latvio ĉe la rivero Amata la 6-8 de marto kolektiĝis nia junularo por festi sian Junularan E-kongreson "NEĜFLOKETO-76". Gastoj el Moskvo kaj regionaj urboj: Leningrado, Tallinn, Vilnius, Kaŭnas, Kapsukas, Jaunauce, Karli, Riga povis ĝui la ĝangelon, vere mirindan naturon de Latva Nacia Parko "Gauja". Ni ekskursis al digo, suprengrimpis al frostiĝintaj - akvofaloj ... Vespere iomete lacaĵ, sed pretaj danci tutan nokton, la gastoj regaliĝis ĉe latvaj naciaj menuoj. Dum la konatiĝa vespero oni kantis, kancis kaj eĉ laboris, ĉar ni mem zorgis, ke estu lignaĵo, freŝa kafe kaj teo en sufiĉa kvanto.

Nia konferenceto estis enkondukita per interesa, necesa kaj tre bonkvalita prelego de A. Harkovskij "Historio de Esperanto-movado en Sovetunio". Komparante historiajn eventojn kun la nuna stato de nia Movado, ĉiuj delegitoj raportis pri la laboro surloke, skizis plej bonajn siajn aktivecojn. Oni devas rimarki, ke la Konferenceto okazis ne nur dum la 7 de marto, sed ĉiuj tri tagoj estis eluzitaj per primovadaĵ paroloj. La Unua E-karnavalo de 1976 jaro komenciĝis tuj post la oficiala parto de la Konferenco. Belartaj prezentoj, kantoj, rokenrola maratono, ludoj kaj konkursoj, eĉ plurparta loterio mezaike ŝanĝiĝis, ne donante eblecon eĉ por momento enui.

Tage, kiam oni preparis aĵojn por la "komuna sitelo" (manĝado ĉe komuna tablo), estis organizita per interesitoj vetkuro, radialaj ekskursoj, instruado de novaj kantoj kaj aparte trovis lokon instruistoj kaj kursgvidantoj.

Jen la horloĝo montras la unuan minuton de la Virina Tage - viroj solene gratulas kongresaninojn, donacante memoran libron kun aŭtografaj de ĉiuj viroj kaj nacie faritan ŝenon kun ligna memormedalo, karaktera nur por "Neĝfloketo-76". La kongreson ni finis per ekskursita konatiĝo al pitoreska kaj tre fama urbo Cesis - ruinoj de mezepoka kastelo, parkoj kaj kafejoj kun specifikaj kukoĵ. Ĉis-revidis ni per kantoj sur la perono. En ĉies koro restis hela rememoroj pri belaj tagoj ek Neĝfloketa Esperantio.

Ĉefaj priperolitaj temoj de la Neĝfloketa konferenco

1. Laboro de Esperanto-Universitato en Riga.
2. Sperto de instruado en lernejoj.
3. Kalendaro de E-renkontiĝoj.
4. Kluba interne vive.
5. Metodikaj konsiloj al gvidantoj de korespondaj kursoj.
6. Interŝanĝo de sperto en rondeta agado.
7. Historio de E-movado en Sovetunio.
8. Interperolo pri historio de SEJM.
9. Literatura kaj traduka agado: Poezia konkurso "PARNASO-76" kaj tradukista konkurso "Kanta Esperanto".
10. Estis proponite fondi novan fakon en SEJM, kiu kolektos diversetajn prelegojn (tajpitaĵajn aŭ surbendigitaĵajn; Riga jam havas pri E-literaturo kaj E-historio tajpitaĵajn kaj du surbendigitaĵajn), ke ĉiu klube poste povu ilin eluzi en sia laboro, ĉu per preparigi per supera ekzameno aŭ simple per legado dum kunvenoj aŭ dum Someraj Universitatoj.

A. Medinš (Riga)

NOVA EVENTO EN KRASNOJARSK

Kiel jam scias la soveta esperantistaro en Krasnojarsk aktivigas nova esperantista grupo, ligita kun la urba komitato de konsumo. La gorkomo de VLKSM la 24-an de novembro konfirmis la grupon kiel

urban esperantistojn kluboj. Ankaŭ unu renkontiĝo de la klubo estis kun buroo de la gorkomo okazis la 26-an de marto 1976-a jaro. Membroj de la gorkomo favore rilatis al la kluboj gvidantoj. La sekretario de la komitato deklaris, ke post longaj diskutoj gorkomanoj decidis, ke la klubo estas bezonata kaj utile afere kaj oni devas subteni esperantistojn en la urbo. Li ankaŭ diris, ke dum la organizo periodo al la klubo aliĝis multnombro junularo kaj tiu ĉi fakto ankaŭ perolas pri la utilo de Esperanto. La sekretario indikis neceson de helpo al la nova juna klubo flanke de lokaj konsomolaj instancoj. Estas interesa fakto: dum la oktobra kunido de la buroo, kiam konfirmo de la klubo flankis pro miskonfero inter ambaŭ flankoj, tiam preskaŭ ĉiuj gorkomanoj sufiĉe negative rilatis al la ideo. Sed dum la marta kunido ĉiuj ili estis subtenantoj de la klubo kaj kun intereso diskutis pri Esperanto, ĉe ĉiuj estis edukulti "viven E-perolon", kiam ni volonte prezentis...

Dum la lasta kunido de la buroo estis konfirmitaj la kluboj subtenantoj kaj sekretario, konsistenta el 8 personoj. Prezidento de la klubo estas V. Sapoznikov kaj sekretario - S. Kanaeva. Nun en la klubo estas 27 membroj kaj 8.70 kandidatoj (tiuj, kiuj studas Esperanton en burooj kaj rondetoj).

Resumo: en Krasnojarsk la movado progresas. Sed en via urbo? Ĉu vi ĉiam feras per oficialigi nian movadon almenaŭ loka-akelo?

V. Sapoznikov (Krasnojarsk).

INFORMOJ • AKONCOJ • PETOJ • SCIIGOJ

NOVAJ SUBTENANTOJ DE SEJM

Aldonu en la Sekretaria Libroj:

52. NAJIRABANOVA R. - 423530 TASHI Kabarejnije Ĉelabinskij, pr. Dny Dž-
elilje, 50/59.
53. NIKOLIN G. - 343100 KRASNOJARSK Dneĉkoj obl., pr. Leninskij,
27-3.
54. SIKKO V.P. - 220086 MINSK, Slavinokogo, 17-31.
55. KIVAN V.P. - 424000 TASHI JOSEKAR-OLA, ob/ja 50.
56. DABIN J.K. - 232000 VILNIUS, pl. Lenins, 9-16, Litova SSR.
57. TAROSCHIN J. - 232000 VILNIUS, ob/ja 32, Litova SSR.
58. SKLIANIK B.P. - 220100 MINSK, B. Smolnickogo, 51-128.
59. JUDICHIN A. - 232044 VILNIUS-44, Karoliniskiu, 24-23, Litovio.
60. ZISKANDOVIC M.A. - 630087 NOVOSIBIRSK-37, ob/ja 33.

Korektu en la Sekretaria Libroj:

Subtenantoj: 58. Esperanto grupo de Satka - 456910 SATKA-3 Ĉelabinskij obl., Metallurgov, 33-64. (ke individua, sed kolektiva subtenanto.)

Paizova P.M.

Senduĝo fakte ...

KA, MA: 112219 Moskva, Krasnogo Majako, 3-2-107.

P. Jegorovas, sekretario de SEJM.

...

...

...

KUJBIŜEV

Rebrete okazis raportkunsveno de la E-klubo, funkciante ĉe Urba Junulara Klubo. La ĉefaj rezultoj de la kunveno:

- estis elektita Agenta Komitato, kies prezidento kaj vicprezidento respektive estas N. Ovčinnikov kaj O. Kucovskij;
- la klubo estas nomita "VILLO" (Viva Esperanto - la lingvo de Optimistoj!);

En marto la klubo eldonis la unuan numeron de E-murgazeto, en kiu unu kolono estas rusingva kun propaganda celo. Ĉe la klubo funkcias elementa kurso (12 personej), gvidata de Z. Skvorcova kaj N. Ovčinnikov.

Kujbiŝevaj infanoj pro partopreno en la internacia ekspozicio de infandesegnaĵoj, organizita de hispanaj esperantistoj en Barcelono, ricevis 32 medalojn.

N.Ovčinnikov (Kujbiŝev).

***

***

***

MIASS

La 29-an de marto en la klubo okazis prelego je temo "La partio estas la racio, honoro kaj konscienco de nia epoko". Prelegis Esperante T.A.Koptjegina.

La 4-an de aprilo okazis renkontiĝo kun delegito de la XXV-a kongreso de KPSU Bogomolova L.A.

T.Koptjegina, sekretario de la Miassa E-klubo.

***

***

***

SIZRANJ

La 20-21 de marto en Kujbiŝev en la ejo de la junulara E-klubo okazis interurba renkontiĝo de E-istoj el Sizranj kaj Kujbiŝev. En la programo estis salutparoloj, sportinterŝanĝo ankaŭ distraj programoj. La renkontiĝon partoprenis ankaŭ komencantoj. La partoprenantoj decidis fari la renkontiĝon tradicia.

L.Vesjolova (Sizranj).

***

***

***

Atentoni!

Lernu Esperanton ludante. Por variigi la programojn de kunvenoj kaj kurejoj uzu la kartaron "Internacia frazludo". Ĝi enhavas 300 zamenhofajn proverbojn, multajn interesajn demandojn kaj respondojn, kiuj obligas ĉiun interbabiladon. La ludkarto estas havebla laŭ la adreso: 232000 Vilnius, abon.d. 149, Esperanto-klubo, Nekis A.J. Unu ekzemplero kostas 1 rb. enkalkulante poŝtelspezojn. Por respondo almetu poŝtmarkon kaj koverton kun via rea adreso.

***

***

***

Eble ne ĉiuj esperantistoj scias, ke en la revuo "Filateliĝa SSSR" N22, 1976 estas presita mirinda vinjeta poŝtmarko, kies temo estas tute Esperanto. La marko montras portreton de L.Zamenhof kaj tekstojn: supren - "Esperanto - lingvo internacia", suben - "Lernu Esperanton - la sole praktikan lingvon internacian."

La aŭtoro de la artikolo, al kiu rilatas la suprenomita marko, k-do B.Kisin tradukis la alvekon kaj faris ĝin bone rimarkoble.

(*Учтите международный аспект Esperanto!*)

Sendube, tiu ĉi favora fakto por Esperanto de la revua redakcio meritas vere grandan atenton.

Ju.Kivcev (Joŝkar-Ola).

***

***

***

SINCERAN DANKON

al ĉiuj gesamideoj, kiuj gratulis min okaze de la kandidata diserto. Koren dankon ankaŭ pro plurej bondeziroj lige kun mia 30-jariĝo.

V.Aroloviŝ, prezidanto de SEJM.

DEZIRAS KORESPONDI

POLLANDO

S-ino Falka Roza, 40-415 Katowice, str. Miszurina 53 m. 1 (30-jara fraŭlino, instruistino, komencantino).

S-eno Piotr Kołodziej, 44-100 Gliwice, str. ZHM 18 m. 2 (28-jara malnova esperantisto).

S-ino

S-ano Teodorzja Nowak, str. Wiosny ludow 25 m 93, 40-374 Katowice-14 (30-jara komencanto).

S-ano Ryszard Wojcicki, str. Chorzowska 8/3, 41-902 Bytom.

S-ano Sławomir Nowak, str. Wiosny ludow 25 m 93, 40-374 Katowice-14 (17-jara lernanto, fotoamatoro).

S-ano Stefan Kondys, 43-100 Tychy, str. Zwakowska 9 m 66, Osiedle - "H", woj. Katowice (25-jara esperantisto).

S-ino Maria-Jolanta Kazibutowska, str. Cugenerii 31 m 16, 43-100 Tychy, woj. Katowice (25-jara studentino).

S-ano Jerzy Gorkiewicz, str. B. Bieruta 108 b/7, 41-902 (22-jara komencanto).

S-ano Jerzy Simka, 40-652 Katowice str. Br. Wiechulow 21 (25-jara studento).

Volas korespondi membroj de : INVALIDA ESPERANTO-KLUBO, Związek invalidow i rencistów 41-902 Butom str. Piekarska 5.

F-ino Erika Budai, str. Sobavilor blok L, ap. 3, 3400 Cluj-Napoca, Rumanio (19-jara).

S-ro Michel Franguel, 6 rue du Buis, La Rosevalle, F-49000 Angers, Francio (amatora astronomo, 16-jara).

S-ro Frank Meyer, Rue st. Georges 8, B-1050 Bruxelles, Belgio (20-jara studento).

S. Neillande, estrino de la Koresponde fako.

Korespondi deziraj:

1. Instrukisto Albu Stefan, Bulvard Republicii No 28, 45000 Năsăud, jud. Bistrița - N. ROMANIA

kaj laŭ la sama adreso - liaj gelernantoj:

2. Căstina Vionel - 16-jara;

3. Dorcel Olteanu - lernanto;

4. Dorina Olteanu - 15-jara knabino kaj ŝia fratino;

5. Carmen Olteanu - 10-jara;

6. Monika Lepurean - 17-jara, Bul. Republicii 30, 4500 Năsăud, jud. Bistrița; - N;

7. Susana Pop, loc. Bretea Nr 55 of. post. Sintercag, Năsăud, jud. Bistrița, ROMANIA.

Sendis A. Rogov (Smolnickij) 4

INFORMA FOLIO DE LA SCIENC-TEKNIKA FAKO DE SEJN

NSA(6)

Aprilo 1976

SCIENCA INFORMO - PLEJ PERSPEKTIVA KANALO

Nun, kiam vestigas apliko de Esperanto far neesperantistoj, necesas analizi kaj pritrakti eventuale plej perspektivan kanalon de la evoluci-fluo de la lingvo internacia (IL), por koncentri la laboron de rezultaj fortoj de entuziastoj.

La plej perspektiva grando, plej bezonanta branĉo kaj plej perspektiva sfero por apliko de IL - estas sfero de scienco. Kaj en la scienco - sed pli larĝe: scienco kaj tekniko - logike la plej grova sektoro estas informado pri lastaj kaj modernaj eltrovoj, atingoj, eksperimentoj en diversaj scienc-teknikaj fakoj.

Serve la logiko de la evoluo eltrovas per si mem la konkludon ke jam necesas enigi la IL en la sferon de scienco-teknika informado. Sed kiel tion fari pli rapide?

Necesas en unu el lokoj, sed se eblas en kelkaj, krei organizon (respektive organizojn) por scienc-teknika informado. Ĝi de la Sciencia Revuo, kaj sekve de ISAE, sed sendepende en lando kie montriĝas la ebleco. Ĝi eble en ĉiuj el lokoj samtempe, kun koncentro de ĉiuj branĉoj de scienco en unu loko sed certameniere distribuo de la temoj (diversajn temojn en diversajn landojn).

La formo de la laboro povas esti jena. Oni aliras eruditajn homojn el plej diversaj landoj (laŭ ellaborata listo de la fakoj) kaj komisiis al ili - komence senpage, sed poste kun pago - sendi regule resumojn de artikoloj publikitaj el sfero de ilia specialo, kun indiko de la plej gravaj donoj (kiel ekzemple en konataj "Bibliografiaj indeksoj").

La centro ĉion kunmetas laŭ ĉapitroj (laŭ la branĉoj) laŭ difinita principo. Oni povas la foliajn aldonaĵojn kiel suplementojn al ekzistanta presorgano. Komence etape estas pensu kaj malrapida pro manko de homoj kaj de financaj rimedoj. Sed tiu speco de literaturo en nuna mondo postulas tion kaj ne estas vana persista laboro de entuziastoj. Sed ili ja tutegele ion faras entuziasme - do ili faru la plej efektivan laboron!

Por unua tempo oni povas la laboron dividi laŭ tre vastaj sektoroj. Ekzemple sub la biologio ŝuldas eblas ampleksi ankaŭ medicinan, terkulturon kaj defendon de la ĉirkaŭa medio ktp.

La provumeroj de tiaj folioj devas esti dissendataj al ĉiuj institucioj por scienc-teknika informado. Sed poste oni sendu ilin nur kontraŭ la abonpago. Ankaŭ pro tio la komenco etape povas esti tre modesta. Oni devas komence nepre kalkuli kun sciencistoj-esperantistoj, ĉar se ili jam sekvas la literaturajn novaĵojn - estas ne-granda pensu priskribi en kelkaj linioj tion kien li jam legas pro siaj profesiaj celoj.

Eble estas eĉ celkonforme krei Internacian Asocion por Scienc-Teknika informado (IASTI), kiu devas kunlabori kun ĉiuj - esperantistaj kaj neesperantistaj inform-institucioj.

La komence laboro jam tuj ekpostulas instalon de esperantistoj-tradukistoj en diversaj ĉeneroj de scienc-teknika informo-cervo en larĝa senco. La neceso de la instalado de la reto de tiu tradukistoj estas jam plurfoje subtrekita en kaj ekster ISAE.

Estas bezonata menciigi ĉi tie ke ne la Lingvosciencia Instituto de Sovetunio (en la Akademio de Sciencoj) estas jam kreita "Problema grupo por demandoj de help-lingvo por internaciaj kontaktoj". Sed ĉiuj teoriaj studoj de tiu kaj similaj alilandaj grupoj de diversaj lingvosciencaj korpaj - tuje ekpostulas ekziston de la eja grundo de praktika evoluo kaj eluzo de la studoj. La plej proksima kampo por tio estas sendube la sfero de scienc-teknika informado. Kaj do ankaŭ tiucele utilis streĉi la fortojn (unuigi kaj laborigi

la ekszistantajn fortajn) por montri la eblecon de la praktike uzo de la IL.

H. Danovskij (Moskvo)

(reprezinta el Bulteno de ISAE N-ro 41, V-75j.)

ESPERANTO POR MODERNA SCIENC-TEKNIKA INFORMADO

Scienc-teknika informado pasas laŭ jenaj direktoj: scienc-teknika aj publikaĵoj (anase), scienc-teknika aj konferencoj (plioftiĝas), scienc-teknika korespondado (dume tre malofte). Estas klare, ke Esperanto devus penetri ĉiun direkton de la scienc-teknika informado. Tamen pro nia duma malforte ni devas pli penetri en la plej perspektivan direkton de scienc-teknika informado.

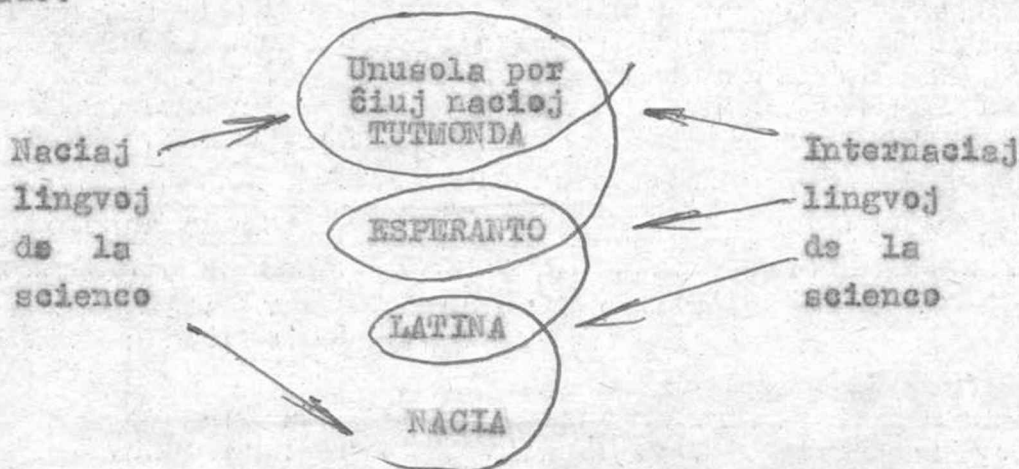
En komenco de disvolviĝo de la scienco, scienc-branĉoj estis nur kelkaj, sciencistoj estis preskaŭ soluloj, ĉiu en sia lando. La sola vojo de scienc-teknika informado estis personaj leteroj. Pluraj centoj de ili flugis tiom de unu lando al la alia kaj nur okupas honoran lokon en muzeoj. Feliĉe pli poste la scienco ekhavis unu komunan lingvon, la latinan. Dura evoluo de la scienco estis karakterizata per jenaj novaĵoj, sekvoj kaj rezagoj

Periodo	Scienco evoluo	Scienc-teknika informado	Rezago de sciencistoj
XVIII-XIX jc.	Kreskas la kvanto de sciencistoj	Aperas scienc-teknika aj revuoj	
de XIX jc. ĝis 1940	Rapide kreskas la kvanto de sciencistoj, komencas disbranĉiĝi sciencoj. Disvolviĝas naciaj lingvoj	Aperas scienc-teknika aj revuoj en naciaj lingvoj. Aperas tradukintoj de scienc-teknika aj tekstoj	Aperas neceso studi naciajn lingvojn (perdas te sufiĉe da tempo)
Nun	Granda kvanto de sciencistoj. Aperas centoj da novaj sciencoj, miloj da apartoj temoj	Multiĝas scienc-teknika aj revuoj, kreskas la kvanto de lingvoj, en kiuj ili aperas. Leviĝas la rolo de internaciaj konferencoj	Al pli granda perdo de tempo por studi lingvojn, aldoniĝas perdo de tempo por serĉi necesan informon en la informo oceano. Krute kreskas elspesej por tradukoj.
Iom post iom	Ege disbranĉiĝas sciencoj. Pri la plej multo de scienc-teknika aj temoj okupiĝas po dekkelkaj (dudekelkaj) sciencistoj diverslandaj.	Pli ofte oni limigas sin nur per referaĵoj en referaĵaj revuoj. Alta rolo de internaciaj konferencoj. Leviĝas la rolo de persona korespondado pri tre maloftaj temoj.	Oni en lastemaj internaciaj sciencaj temoj interkonsentas uzi nur unu lingvon por la komunikado (korespondado). Aperas unusaj pozitivaj spertoj pri uzo de Esperanto.
Post m-oj	~~La tuta informado pasas en Esperanto~~	La tuta informado pasas en Esperanto, kiu e) daskoble pli facilas ol ajna nacia lingvo b) elproviĝas taŭga por la scienc-teknika ko.	Sciencistoj krom sia nacia lernas kaj uzas nur la saman internacian - Esperanton.

Elirante el la supre dixita, ni, esperantistoj, devas unuavice penetrigi Esperanton en internaciajn konferencojn kaj pleje en intersciencisten korespondadon. Ĉu ni faras tion? Interalie, ne! Almenaŭ ne en kontentiga grado. La aŭtoro de ĉi artikolo travigardis 29 jarkolektojn de diversaj E-revuo. El 1-2 miloj da korespondopropozicioj estas trovitaj nur 43 de tiuj, kiuj petas fakan korespondadon. Inĝenieroj, juristoj, kemiistoj ktp. anoncas sin per korespondi pri io ajn: poŝtmarkoj, bildkartoj, popolaj moroj ktp - nur ne pri sia fako. Kun tia rilato ni povas ankoraŭ longe teni Esperanton sur hobia nivelo.

La propono de k-do Danevskij kaj parte tiu de k-do Ziskandoviĉ (legu apude) pri kreo de servo, simila al naciaj referaĵaj revuoj estas dume nereala pro tre grandaj fortoj kaj financebezonoj. Eĉ la mezgrandaj ŝtatoj (i) ne povas permesi al si lukson havi referan revuon. De alia flanko uzado de Esperanto por faka korespondado ne bezonas multajn financeojn (nur reklamon) kaj estas konkondukebla laŭgrade.

Konkludo: la internacia esperantistaro devas akceli uzon de Esperanto en faka korespondado. Pri bonaj rezultoj de tio vaste informi en la internacia sciencista mondo. Helpi tion devas kunlaboro de scienc-teknikaj fakoj (Ĝekolo), nepre en ĉiu landa E-Asocio.

A. Gončarov (Barnaul)

PROJEKTO DE NOVA BIOLOGIA NOMENKLATURO

En Kalnathout (Belgio) fondiĝis antaŭ 3 jaroj la Asocio por Enkonduko de Nova Biologia Nomenklatur, kiu je la 1-a de februaro 1976 havis jam 177 membrojn. La celo de tiu ĉi scienca asocio estas reformi la nomenklaturon de zoologio kaj botaniko, kreitan de C. Linnaeus en la XVIII jarcento. Ĝis nun laŭ tiu binara linnea nomenklatur specioj de animaloj kaj plantoj estas nomataj en la latina lingvo. Ĉiu specio havas duvortan nomon, ekz. hundo - *Canis familiaris*, kato - *Felis domestica*. La nova asocio inicietis transformi la sciencajn biologiajn nomojn esperantlingve. La asocio nuntempe uzas por informiloj, korespondado kaj sciencaj eldonaĵoj kvar lingvojn: Esperanton, la anglan, francan kaj nederlandan. Ĉiu biologo, posedanta universitatan diplomon kaj interesiĝanta pri scienca biologia nomenklatur, povas fariĝi membro de tiu asocio. La dumviva kotizo estas 200 belgaj frankoj aŭ egvaloro. Gvidante de la asocio konata esperantisto, doktoro de zoologiaj sciencoj W.M.A. de Smet. La proponon pri nova biologia nomenklatur d-ro W. de Smet unuefoje publikigis en *Scienca Revuo*, vol. 22 (1971 jaro) en serio de artikoloj, titolita "La nomoj de la cetacoj."

Sidejo de la Asocio por enkonduko de Nova Biologia Nomenklatur

estas jena : Hertendreef 12, B-2180, Kalmthout, Belgio.

Informo de prof. J. Dagys (Vilnius)

PENSOJ POR LA LABORO DE LA SCIENC-TEKNIKA FAKO

Estas konate, ke scienc-teknikaj scioj estas bezonataj al sciencistoj speciale por scienca laboro, por larĝigo de ilia scienca horizonto ktp. Tamen scienc-teknika literaturo en Esperanto tre mankas, eĉ tradukita, ne parolante pri la originala.

Mi opinias, ke paralele kun aperigo de B-terminaroj necesas organizi multenombrajn kontaktojn kun sciencistoj eksterlandaj por ricevi de ili referaĵojn de ĵus aperintaj verkoj, artikoloj ktp pri la koncerna fako. Estas konate, ke en RJ (Referata Ĵurnalo) ni povas trovi sciigojn pri novaĵoj ne tre baldaŭ post la publikigo (oni devas ricevi publikaĵojn, traduki, fari referaĵojn, publikigi en RJ, pro kio perdiĝas tre multe da tempo).

La teknologion de nia laboro ĉi-kampe mi imagas tiel: Ĉiu sciencisto-esperantistotrovas kolegojn en aliaj landoj kaj interkonsentas reciproke interŝanĝi referaĵojn de novaj publikaĵoj en la interresita sfero de scienco. Eble oni interkonsentu sendi referaĵojn al unu centro, ekzemple al la redakcio de Scienca Revuo aŭ Aktuale, kiu regule publikigus ilin.

Post ricevo de ioma utile de pli frua konatiĝo kun scienc-teknikaj informoj, oni povas sur fakta materialo turni sin al VINITI, Akademio de Sciencoj k.t.p.

M. Ziskandoviĉ (Novosibirsk)

(de la kompilanto: ĉi artikolo venis paralele al la materialo de N. Danovskij)

K I O ESTAS S U K

SUK - Someraj Universitataj Kursoj estas asocio sen profita celo, fondita en Belgio en 1972 jaro, kiu organizas instruadon de sciencoj en la lingvo Esperanto.

La celo de SUK estas kontribui al aplikado de la Internacia Lingvo en universitata instruado kaj al pliintensigo de la internaciaj sciencaj kaj universitataj rilatoj. Fakte, SUK estas unika eksperimento per modelo de internacia universitato de la estonto. En daŭro de monato okazas studado de diversaj lernobjektoj per Esperanto kiel lingvo, en kiu oni instruas kaj lernas.

La du unuaj sesioj de SUK sukcese okazis somere 1972 kaj 1974 en la Universitato de Liège (Belgio). Tiujn du sesiojn, kiuj enhavis la studdirektojn "lingvistiko" kaj "medicinaj sciencoj" por la unua, "biologio", "kemio" kaj "socilingvistiko" por la dua, entute partoprenis ĉirkaŭ cent dek studentoj el 19 ŝtatoj. Instruataj profesoroj venis el 10 landoj (Argentino, Belgio, Britio, FRG, Francio, Hungario, Japanio, Kanado, Norvegio, Usono). Pluraj tekstoj (jam pli ol dek) de la lekcioj estas ofsete multobligitaj flanke de SUK.

Pro la pozitiva rezulto de tiuj sesioj, estas decidite organizi trian sesion de SUK en aŭgusto de 1976 jaro en la Universitato de Antverpen. La programon de SUK-1976 ni komunikos en la sekva numero de la Info.

Informo de A. Gončarov (Barnaul)

S C I I G O J

En kadroj de la 35-a Studenta scienca konferenco en Agrikultura instituto de Poltava (14-15-I-76j) studento de II kurso Kolesnik A. elpaŝis pri la temo: "Uzo de Esperanto por sciencaj celoj"; la gvidanto-instruisto de la instituto Nočjevkin V.E.